

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 10 frt.
Félévre 5 frt.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt.

Hirdetési díj:
öt hasabos petitor 5 krajczár.
Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedés történik.

az a „bumszti”? Az katonának mulató helye,
asókn egy tágas pincze-
begödörödött padlóval
kétféle petróleum
az azon heviség, melyet
ak neveznek.

Debreczen, ápril 4.

Midőn valamely nemzet — a ha-
ladás sorompóiba lép, százada nemtője
több oly nemes eszmék magvait szórja
el, melyek ha termékeny talajra talál-
nak az irás mustármagjához hasonlóul
kikelnek, és a tenyésztéssel lobbalt koszo-
ruzza azt. Fájdalom azonban, vannak esz-
mékek, melyek a közöny jégvirágai kö-
zött halnak el: ha a természetudomány
be nem igazolta volna, hogy nem kell
kétségbe esni, ha a termő talajban min-
den mag meg nem fakad, mert a termé-
szetnek gyakran váltogazdasága van,
s az elvetett magot a föld fekete baráz-
dába csak azért zárja, hogy egykor a
rejtett mag dus tenyészetnek indulva,
áldott gyümölcsöket hozzon: méltán esig-
gedhetünk.

Nálunk Debreczen városában is
szunyad egy ilyen szép eszme, mely a
közöny közepette nem bír életet nyerni.
Az ipar-muzeum egyelőre szólunk.
Alig néhány éve, hogy városunk
nemesen gondolkozó értelmiségű felgöngy-
a kor intő szavát, hogy Debreczenben
mily óriási szükség van egy ipar-mu-
zeum egyelőre: összejövetelt hirdettek,
s az eszme megbeszélés tárgya lőn, s már
örülni kezdünk, hogy nem sokára mint
emelkedik fel az új idők eme szép tem-
poma, a hova el jár a tudomány-szomj,
az ipar, hogy tanuljon, hogy szemlélet-
tek által lelkesüljön, s e nemes felhívá-
lás nem mint muló láng hamar kialvó
fénye, hanem mint igazi szent tűz a lel-
ket magas rőptéire figyelmeztesse.

Együtt látni mindent, múltat, jelent,
és jövőt, a feledés homokjából napfény-
re hozott régi tárgyakat, műemlékeket
előttünk látjuk elvonulni az egész mul-
tat. Felebegnek az elhunyt hősök, a régi
fegyverek, kelevézel, sisakok. Mily
társadalmi léte megnyitja rejtelmeit, el-
pusztult népek arcait tűnnek fel élénk,
a múlt köztudatát.

Látjuk a jelent. A mit a föld titkos
ereje termel, a mit a lángoló vő ki-
gondol s a mesterszék alakot teremt az
eszmeinek. Látjuk a világot hogy él, s
küzdelem közt tör elő.
Előnk lebegnek a jövő nagy esz-
méi, melyeknek alakot a jelen nem ad-
hat, de a jövő nem fog késni koszorút
hozni a szellem, a munka nagy törek-
véseinek.

nokoltak egyes eszmék mellett, hogy
szereplésüket a diadal csalfa zománcz-
ával vonják be, s okoskodó bölcseségök
által a szószálhasogatásig mennek: épen
nem tudják, hogy a tett szebben beszél
minden Demosthenesnél.
A törvény igen szigorú büntetést
szab arra, ki a reá biztakra nem
ügyvel, azokat elpusztulni engedi. Nem
kevésbé róható fel a társadalmi élet-
ben azoknak mulasztása, a kik a reájök
bizott kötelességeket elhanyagolják. Ta-
lán nem lett volna annyi idejük, hogy
már évek óta egy pár delutánt szentel-
jenek az ügynek. Bokros foglalatosság-
gal nem menthetik magukat, mert az
eszméért drága idejükkel ha csak ne-
hány perczet áldoztak volna: most lenne
muzeum-egyletünk.

De a mi elmaradt, nem esünk két-
ségbe, hogy örökre veszve van, — nem
hiszem én legalább, hogy az új reggel
diadalt ne arasson. Reményem, hogy a
tespedés álmát a küzdelem sorompójá-
val fogjuk felváltani.
Szülővárosom lakói azért ne késse-
tek, jertek és építsük a templomot, a
hová a szellem és munka nagy alkotá-
sait helyezzük. Jertek és hozzatok ál-
dozatot, majd a késő unokák ha látják
nyomdokainkat, áldva emlegetik, hogy
a nemzedék, mely őket időben mege-
lőzte, nemesül fogta fel hivatását.

Ne késsünk azért, hanem ragadjuk
meg az idő kerekét s minden percz,
mely elcsalhan, tettek által legyen emlé-
kezetes. A legszebb emlékek egyike pedig,
mit egy város emelhet, az ipar-muzeum
leend. Sz—y A.

A püspöki kar a jövő hó folyamában
Budapestten utoljára össze lát tanácskozás
vett, melynek tárgyat azon javaslatok megvitatása
fogja különös mérvben képezni, melyek a kath.
autonomia szervezeteinek sürgetése czéljából
egyik tekintélyesebb egyháznak által tették.
Ez ügyek bolygatását az érdekeltek körökben
nem tartják helyfaluónak, minél fogva annak
eljárása már jóelőre kiállításba helyeztetett.

A ruscsuki angol konzul körutat teend
Bulgária belsejében. — Bismarck appal elején
volt születésnapja alkalmából — roppant nagy
számu üdvözlőlevelet képzett. A német császár
és a koronázós személyesen fejezték ki jó
kívánságukat. — Auersperg osztrák miniszter-
elnök Carlsbadba utazott egy hónapra. — Az
angol deficitet a múlt évről félmillió font ster-
lingre tetették a Times által.

A török parlamenttől.
— Az „Augs Allg.“ Konstantinápoly le-
velezője a török parlamentről a következő ér-
dekes leírást közli:
— Végre hozzá jutottam, hogy a török kép-
viselőház egy ülésén jelen legyek. A képviselő
ház ép ép épületben van elhelyezve, mely ered-
etileg egy felállítandó akadémiának volt szánva,
s a Jofia mecset, az Almeida és a régi szul-
tánpalota között fekszik. A tágas kaszárnya
szép épületben később a cultus miniszterum,
s a kegyes alapítványok minisztériuma lett el-
helyezve. A tulajdonképeni ülésterem szánt te-
rem, az épület különbeni téraparaszalával el-
lentében, igen korlátolt termetű. A terem igen
alacsony, s annak, valamint a falának díszí-
tése egyszerű arabeszk festés.

Szembem a főbejárattal, az óriási ablakok
előtt van a szószek s a meggett emelkedik a
jegyzők és az elnökök ülőhelye. Ezekkel szem-
ben van sorban 106 ülőhely a képviselők szá-
mára. Az ülések, valamint az ablakok és ajtók
feletti draperiák török szépséggel vannak
bevonva. Jobbról és balról vannak az igen
szűkre szabott helyek a hallgatóság számára, s
balról emelkedik a szószek mellett a diploma-
ták és a külföldi lapudósítók helye, s a kettő
között van a szulán fehér virágjal ellátott pá-
holya. A beföldi lapudósítók ezek fölött mint-
egy emeleten vannak elhelyezve.
A közönség többnyire kormányhivatalo-
sokból áll, néha megjelenik néhány ulano,
dervis is. Belépti jegyekhez a tér szűke miatt
nagy nehézségekkel lehet jutni. A hallgatóság-
nak szánt helyek zsúfolva vannak s nesztelenül
várják az ülés megváltását.

Végre belépt a jegyzők által követelt el-
nök, s azon fontos komolysággal, mint a mely
állását megilleti, foglalja el helyét, s tüstént
az irományok átadásához és átviszogatás-
hoz fog. A ház hivatalnokai jönnek, mennek,
hozzák és fojadják a rendeleteket. Az elnök
már készter is megtekintette oráját, a midőn
esportonkint megjelennek a képviselők is.
— Néhány percz alatt mindannyi elfoizálta he-
lyét, látja és érzi minden ember, hogy ezen
képviselek mily komolyan veszik megbízásá-
kat s mennyire átvannak hatva feladatuk je-
lentőségét. Az ozmanok lénye általában kom-
oly és méltóságos.

E napon a költségvetési vitában köve-
tendő eljárás tárgyalatott. Az elnök a határo-
zat az első felolvasás után ki akarta mondani.
De több képviselő protestált az ellen, mert a
dolog fontossága nem engedte meg semmi
elhamarkodást.
— Saját helyeikről szólottak a tárgyhöz. —
A hallgatóság s tárgyalásokat komoly részvét-
tel s figyelemmel kísérték, s minden figyelmes
szemléletnek be kellett ösmerni, hogy itt valami
egészen új készül, s én magam is beszéltem
több külföldi diplomattal, kik ép annyira el-
bámultak, mint meg voltak elégedve a török
képviselelőház magatartásával. En, ki ismerem
az ozman népet, csak várakozásaimat láttam
beteljesedni. Az alkotmányt e nép valóban a
legkomolyabban veszi.

Még így is elég jól sikerültnek mondható
a kiállítás, főleg ha tekintetbe vesszük azt is,
hogy ez az első kísérlet hazánkban, — s hogy
a rendezés feje s étető lelke, hivatali állásá-
nál fogva nagyon korlátolt idővel rendelkezik.
Még így is elég figyelni való volt a tárgy
iránt érdeklődők számára, úgy annyira, hogy a
kiállításra ideiglenesen berendezett postahiva-
tali tágas szobákban minden felhasználható he-
lyre be volt fedve vasuti, posta járási s egyéb
mappakkal.
Mindjárt a bejáratnál jobbra és balra a
weimari műintézetből kikerült magyar nyelvű
fali nagy mappák tüntek fel, melyek a leg-
újabb modorban az ugnevezett domborművek
után az árnykévetés alapján készültek, s me-
lyek főleg a természeti viszonyokat tüntetik
fel élesen. Polgári iskolákban sikerrel használ-
ható. — Tovább a bejáratnál balra az előbbi-
ekhez hasonlóan falra terítve a glouami Flem-
ming czég fali mappái, az alatt pedig egy nagy
asztalon hosszú sorban ugyanazt a kézi haszná-
latra készült s nagybőrára a közlekedési
utakat (vasut, gőzhajózás, távíró vonalakat és
állomásokat) feltüntető számos földkép. Külö-
nösen feltűnő volt azonban ezen csoportban
díszes kiállítás és elég pontos kivitele által a
Sohr-Berghaus terve szerint készült nagy
„Hand-Atlas“ 100, a legnagyobb negyedrejtő la-
pon, — különösen jó és ajánlható a topograh-
iai viszonyokra; — mellette figyelmet érde-
mel a Rhode-féle történelmi „Schul-Atlas“,
mely megint az egyes államoknak koronként
határ- és területváltozásait 30 lapon 89 kárty-
tán adja. Épen azért, hogy ily sok különböző
alakban adja az államterületi változásait, is-
kolákban igen használható, — noha kivétel
nem oly gondos és csinos, mint a Pittz-féle
iskolai atlasz. — A Flemming czégtől meg há-
rom fali m-pa tűnt fel a közlekedési utakat fel-
tüntető számos másik közül, — legkezebb az
Európa; — azután pedig a sokkal egyszer-
lebb, de a legújabb felfedezéseket is figye-
lembe vevő „Afrika“ és „Ausstralia“. Ugy lát-
szik mindennapi iskolai használatra készült,
mert a természeti viszonyokat nagyon is éies
vonásokban tünteti fel.

Ezután a bejáratnál szemben a Posner
Károly, Eggenberger és Franklin-társulat bud-
apesti czégek kiadványa voltak elhelyezve.
Az Eggenberger-féle kiadványok kézi mappák és
a Bőbery tervezte iskolai atlasz, azt hiszem
mindenképp előt ismeretes. Nem mondhatjuk
azt a Franklin-társulat által Hunfajdy János fel-
gyelete alatt kiadott nagy „Kézi atlasz“,
melynek elterjedését leginkább magyarsá-
tára gátolja. — Legfeljebb utoljára a Posner mű-
intézetében készült és a minisztérium által
kiadott 10 lapból álló nagy mappá, mely me-
nyesek Magyarországnak állategészeg rendőri szer-
vezetét, állattenyésztését, gazdasági szakorta-
sát ábrázolja, de a vasuti és gőzhajózási
állomásokat marhajátó utakat, marha-vásárol-
kat, vesztelő-intézeteket, mentőtelepeket és te-
nyészgulyákat is külön jelekkel tünteti fel.
A kiállítás igen fényes.

Figyelemre méltó a Prochazka tescheni
czég által kiadott közlekedési eszközöket fel-
tüntető kézi földképek, valamint a Hartleben
által beküldött térképek is, melyek Stuttgart-
ban a Mayer-féle műintézet készítményei. Ezek
közül főleg egy nagy lapból álló és az 5 föld-
rész ábrázoló kisebb fali földalbrós tñt fel,
mely Mercator projectioja szerint a Berghaus
által tervezett „Welt karta r e“ czíműből ha-
sonlóan főleg a tengeri áramlásokat és hajó
utakat jelöli világosan, s ezért kereskedelmi
iskolákban használható. Nem oly szép mint
Berghaus-féle Gothában készült, de sokkal ol-
csóbb ára teszi ajánlathóssá. Ara csak 1 frt 80
kr, míg emezé körülbelül 10—12 frt.
Az iskolai használatra szánt készítmé-
nyek közül legkezebb volt a nagy miniszter-
ium által Gothában Perthesnél készült: Eu-
rópa, Ázsia, Afrika, Az osztrák-magyar monarc-
ha és Magyarország földképei, melyek, a spe-
cialis térképekől eltekintve, tagadhatlanul
fénypontját képezik a kiállításnak.

A nyiregyháza postaszakkonytáregy-
let által rendezett térkép-kiállítás.
Egy nagyon is szerény anyagi erővel
rendelkező, de czélját helyesen és tökéletesen
átértő egyetnek dicsegetremelő intézkedéséről
akarunk néhány szóval megemlékezni.
E lapokban is említve volt, hogy a fen-
említett egylet folyó évi márczius 25-én tar-
tandó évi közgyűlését térkép kiállításal fogja
összekötni. A földrajzi ismereteknek szélesebb
körben terjesztését, a földrajzi tudományok
iránt érdeklődés-költést, s az e téren megie-
lent kisebb kiadványok megismertetését s
azoknak minél könnyebb megszerzését tűzé
ki a derek egyetnek a kiállítás czélját. S igen
helyesen. Valamely vidéki városban, hol köz-
nyeskedés vagy egyáltalán nincs, vagy ha van
is, oly költségös és kevés keletnek örvendő
művekkel, minők a földalbrósok, atlaszok, fel-
szerelve nem lehetnek, semmi sem terjesztheti
inkább a földrajz iránt az érdeklődést, mint
ilyen mappá-kiállítás. Itt színről színré láthatja
az ember a különféle mappákat s atlaszokat,
s megetheti az összehasonlítást, s többféle kö-
zül a czéljának inkább megfelelő választhatja
ki megvétel végett. S ez nem épen utolsó
haszon; semmiben sem csatkozhatik az ember
könyvében, mint épen a katalogus után
rendelt térképekben, melyeknél nem annyira
a nagyság, mint inkább a művészi kivétel az
elhatározó. Erőlt itt a kiállítás alkalmával is
meggyőződhetünk, noha az összehasonlítást
nem lehetett oly nagy mértékben gyakorolni,
mintha jobban lettek volna képviselve az egyes
jelentékenyeb czégek. Igaz, hogy az egylet
főhaditálan buzgalom élölkö t. Kardos Kálmán
ur, va épen feláldozó kitartással tett meg mind-
tend, hogy egy részről az egylet pártoló tag-
jainak, más részről meg a nagy közönségnek
is, különösen pedig a tanügy munkásainak —
megszerezze azon örömet és kényelmet, hogy
itt tetszésük szerint választhassanak és ren-
delhessenek meg a közszemlére kitev mappák-
ból, de viszont be kell vallanunk azt is, hogy
a kiállítás első levén az országban, a kezdet
jégesség bélyegét visete homlokán.
Az azonban semmit sem von le a rende-
zők érdeméből; az érdem, érdem: marad min-
denképen.

Nem is a rendezőség, hanem némely ki-
adó szűkkeltségére s kicsinyeskedésére volt oka
annak, hogy számos oly atlasz, és mappá nem
volt ott a kiállításban, melyeket pedig ott látni
szertartunk volna. Ebben azonban még a kez-
deményezés és a kiállítás megnyitása közt le-
folyt idő rövidségének is volt némi része. Így
például a katonai földrajzi intézet
épen az idő rövidsége miatt nem küldött, vagy
nem küldhetett e kiállításra; — mert miként
a kiállítás elsőnökséghez intézett válaszában ki-
fejezi, ily rövid idő nem elégséges arra, hogy
a kiállításra kellőleg rendezett gyűjteményt
kiülthessen, — már pedig csak ugy akar részt
venni ilyen kiállításban, ha az intézett jó hir-
venének megfelelő gyűjteményvel jelenhetik
meg. S csakugyan sajnálkozással kellett nékül-
lőznünk az intézet kiadásában megjelent tér-
képeket, melyek közül kiválólag Magyarorszá-
got és Ausztriát tárgyaló lapok bizonyára leg
jobb fénypontját alkották volna a kiállításnak.
Nagyon valószínű, hogy a góthai Perthes czég
is az idő rövidsége miatt nem küldött egybe-
ben, mint csak a nagy kir. közoktatásügyi
minisztérium megbízásából Gőnczy Pál és Berg-
haus tervezete szerint készült magyaryelvű
fali és kézi földalbrósokat.

„Ez ő! Sephi?
„A pavilonban mondtam, de megzavar-
rodva — kardot rántani ellenem vén ember
ellen — Ergő!
A doktor nagytó lenesét, és iztchnemont
gyorsan polczára hajtván botot és kalapot
vett.
„Gyere János! te bolondokat beszélsz,
magad is bolond vagy, — magam akarok látni
mindent.
Azzal megindult, és János utánna.
„Doctor ur! Doctor ur! vigyázzon ma-
gára! — ne menjen, kardot huz öre is, a
leány örült!
„Ne felessej anyuit! ki tudja mit láttál!
„En jól láttam hogy kardot rántott, —
rám, — ön Jézus! — ne menjen ön. Ergő! ön
ellen is kardot ránt.
De a doctor nem hallgatott rá gyorsan
haladt előre, János szorosan nyomában vörös
gyapot zsebkendőjével sűrűn törölgötte homlo-
káról a verejtéket.

nyit János elviselhetett, elküldotta magát, és
futott lélekkelül a kertben, az udvaron keresz-
tül be a háza a doctor szobájába és sápad-
tan, lélegzet nélkül, az ijedségtől felig meg-
halva rogyott a legközelebbi székbe. — Ott
feküdt, egy szót sem birva kiejteni.
„Mi baj János? — szólította meg a doctor
szemévegét gyorsan homlokára tolvá, egyik
kezében a bonczéket, másikban az ichnemont
tartva, — mi bajod? mi történt veled?
„Ah! ő — ő — a Sephi — a Sephi — már vége
— egésző oda van — kaczagott János han-
gosan.
„Sephi? — hát beszélj — mi történt
vele? tudni akarom! értetted?
„Igenis; igenis — nevetett János nagy
lélegzetet véve, — a kertben valék — keres-
tem mint a tüt, mindenütt a tónál, — a cser-
fák közt — nem soká a pavilonhoz jöttem
— az ajtó nyitom — benézek, és ott áll
tűzvörös köpenyben mint egy fott rák, fényes
korona a fején, engem meglátni — felugrani,
és kardot rántani, nekem — vén embernek — sze-
gezni — igen nekem agastyánnak szegezni, és
részmérő elfutni — mind ez egy momentumban
történt.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

Ő tébolyodott.

Vig történet Passemertől.
(Folytatás.)
II.
„Igenis. Epen az. Egészen rendben, szo-
kása szerint csinosan felöltözödött. A ki ma-
gát annyira esinosítja, és a kert magános he-
lyeit úgy keresi fel, lehet az eszénél doktor
ur? Ergő! Epen az!
„Eredj utánna János! — nézd meg mit
csinál a kertben, — és jelentsd nekem, menj
gyorsan, menj!
Es János ment. Kezében egész bátran
és elfogulatlanul, egész addig, hol a szabad-
ban a napfényben a pázsittal beszegett virág-
ágak voltak, melyeket Sephi ápolgatott. — A
leány nem volt ott. De lassanként, — a mint

Nem mulaszthatjuk el kifejezni azon óhajunkat, hogy vajha minél előbb látnánk megalakulva itt Debreczenben is egy hasonló czéru együletet. — Itt még sokkal könnyebb volna ilyen létesíteni, minthogy hasonlíthatatlanul nagyobb az érdeklődők száma, mint Nyiregyháza, hol csak egy pár buzgó postai és táviró hivatalnok, de különösen a buzgó együleti elnök fáradsáttal buzgalma és díszesre méltó kitartása képes fenntartani az együletet. Debreczen tagadhatlanul előnyösebb ilyen köz-művelődést elősegítő-egylet székhelyeül, mint bármely más magyarországi város, talán egy pár kivétellel. Csak akarunk kell, s akaratunkat tett fogja követni.

S-r.

Fővárosi hírek.

Tisza Kálmán miniszterelnök husvét első napján este, gesztí birtokára utazott le. — A husvét ünnepekre egyáltalában nem volt kedve az időjárás, úgy hogy a szokásos kirándulások csaknem egészen elmaradtak. — Szalay István jászóvárosi polgár 20 ezer frot hajományozott a reformatus egyházak. — Egy bolti szolga a szerviát házának 3-ik emeletéről lengett s azonnal szünetelt. — A múlt héten 301 gyermek született, s a meghaltak száma 271 volt; így a szaporúság 30. — Dr. Kayserling az izraelita hitközség tudós rabjára történelmi előadásokat rendezett volt a telen, s hallgatói ez szívesegéért egy díszalbumot és két díszes girandólt adtak emlékül.

Napi hírek.

A polgári körnek husvéthétjén tartott közgyűlésén Csáky Gergely elnöki jelentése sok érdekes adatot tartalmazott, s ezekből kiemeljük a következőket. Az egylet vagyonáért 6000 frot felül álló összeget képvisel. A vagyon gyarapodás, dacára a mostoha körülményeknek az elmúlt évben 1000 frot rugott. A kör könyvtárát 1876-ban folytonosan használta 300 tag, s ezen kívül különböző időközben számosan. Tagsági díjakban a körnek 2034 ft. követele van kiut, melyből mintegy 1000 ft. a behajlató. A költés előirányzat 1877-re a következőkben tervezett elő. Bevétel 3311 ft., a kiadás 3300 ft. — tehát csak 11 ft. fog megmaradni. Tagsági díjakból befolyt 1876-ban 1092 ft., vagyis 372 fital kevesebb mint 1875-ben. A teke asztalok 1151 frot. jövedelmek, 303 fital kevesebbet mint 1875-ben. A bálók jövedelme is kevesebb volt 45 fital mint az előző évben, vagyis 698 frot. A választmányi tagnaságra bejött szavazatok tegnap este számítottak össze, s mint legtöbb szavazatot nyertek, választmányi tagok lettek: Alibán Mihály, Barcsay Miklós, Bátoray István, Bészler Lajos, Buzás Pál, Csáky Gergely, Csúrka János, Czeg-

ledi Gyula, Dávidházy Imre, Dobray István, Dóczy Gedeon, Domokos Lajos, Halmi Mihály, Kádár Bálint, Kovácsy Adolf, Kuczik Gábor, Mészáros László, Nagy Bálint, Nagy Ferencz Sánta István, Serli Ede, Szabó Antal szerk. Szathmári Sándor számvevő, Szathmári Sándor szűcs, Póttogó kul bejegyeztettek Dicsőffy József, ifj. Fodor István, Fráter Imre, Kövesdi János, Tordai Gábor, Vértési István szántó. — A ház köz-kedvességű gazdájul Bogárné György ur továbbra is megmaradt állomásában.

A nagyérdemi furdóház, mint már említettük, az unnepek alatt a közönség által igen nagy látogatottságnak örvendett, a minem is csoda, hiszen ezen egyetemes kirándulási nyilvános helye van Debreczennek. — Annál sajnálatosabbnak tünik fel azon elhatárolt állapot, a melyben a furdóház épülete van. Szinte szégyenelnünk kell magunkat, ha arra gondolunk, hogy idegenek meglátják azt az elhatároltságot, s azt hiszik, hogy gazdálkodik az az épület, melynek pedig Debreczen város a tulajdonosa. Hiszünk, hogy az épület kitarozásáról gondoskodva lesz, — de majd csak úgy a nyár kezdete, mert hát nálunk még az ilyen pillanatnyi használat nem tűrő ügyeknek is a legnehézkesebb közigazgatási processusokon kell keresztül menni. Az ilyenekben a tanács adhatna felhatalmazást az azonnali intézkedésre az illető tanácsnok urnak, s nem kellene az ilyen ügy is elkerülhetetlenül szükséges dolgokkal előbb két-három bizottsági ülést megvárni. Reméljük, hogy ezen indokolt felszólalásunk illetékes helyen méltányolattal fog, s legközelebb már arról értesülhetünk, hogy a nagyérdemi furdóház kitarozása és rendbehozása megfog kezdetni. — Együttal megemlítjük, hogy a furdóház udvarán kivágott fak helyett tegnap lettek igen szép terebélyes fák ültetve.

A bihari ref. egyházmegyéjé, Bihar-megyéjé érzékeny veszteség sújtotta. Ercesey Zsigmond, a derek fedhetetlen jellemű hazafi, a bihari ref. egyházmegye buzgó segédgondnoka, a megyei élet kimagassodott alakja, ki számos éven át viselt megyei főtisztviselőket, a kitűnő családapa és férj nines több. Tegnap déli 1 órakor H.-K.-Kovácsiban hosszas szenvedés után 76 éves korában jobb létre szenderült. E haláleset Debreczenben is több előkelő családot a legérzékenyebben sújtotta, többi közt a Fráter és Laky családokat, kik az elhunytal a legközelebbi véségi összejövetésben állottak. A megfogott hiltetemei ápril 6-án, pénteken d. e. fognak örök nyugalomra térni. Vigasztalódást kívánunk a felehetetlen derek férfi hátrahagyott özvegyének és számos tagból álló családjának és rokonának. — Béke hamvaira!

Színházunkban tegnap este „A szigetvári vértanúk” című dráma adatott elő csekély számú közönség jelenlétében. A szereplők közül kiemeljük Temesváryné urnot, kinek játékában a drámai erő elismerésre méltón nyilatkozott. A közönség tünt-

tésszerűen fogadta megjelenése alkalmával s számtalanszor megapsolta érzéletes szavala-tát. Ez alkalommal a t. urnó több meglepő szerű koszorut kapott érdemeinek méltó elismerő jelöl.

Bignio Lajos, a bécsi opera színház első baritonista-e hóban Miskolczon hang-versenyzt, ma pedig Kassán fog hangverseny-t adni. Hozzánk holnap érkez meg. A kitűnő énekművész debreczeni hangversenyének műso-rozata a következő: 1. „Pesti Carneval”, magyar rhapsodia. Lisztöl; előadja Leitert. 2. a) „Guide au bord de la mer”, d. Mayer-beertöl; b) „Wolfram fantaszia”, d. Mayer-ber. 3. a) „Valte Caprice d'après Wagner”, énekl. Bignio. 3. a) „Wagner-Ról I. Rubin-stein, c) „Abram”, balette. W. Coenen, elő-adja Leitert. 4. a) „Nach und Nach”, d. Goller-mann, b) „Carmen”, Couplets du Torero opera-d. Georges Bizet, énekl. Bignio. II. rész. 5. a) Am Springbrunnen op. 85. No. 9. Schu-mann R. b) Magyar rhapsodia No. 6. Lisztöl; előadja Leitert. 6. a) „Serenada”, Don Juan opera-d. Mozart, b) „Ungeduld”, d. Schubert, énekl. Bignio. 7. a) „Danse macabre”, Holka-táncza Saint Saens, zongorára. Lisztöl; elő-adja Leitert. 8. a) Recitativ és sirtóbi ária „Ernani” opera-d. Verdiöl, b) „Szózat”, Eg-resstöl, énekl. Bignio. Helyárak: kőrszék 2 frt, számozott szék 1 frt 50 kr. állóhely 1 frt. Kezdeté esti 7 1/2 órakor.

A polgári kör ujonan választott tiszviselői között — korrektori elnevezés folytán, — tévesen áll lapunk tegnapi száma-ban az, hogy másod-elnököké Tóth Lajos választatott volna meg, mert e tisztségre, az azt már számos év óta nagy buzgalommal és közelmérésre méltóan betöltő Sik Lajos ur választatott meg, mit is sietünk helyreigazítani.

Körrendeletileg a m. kir. belügyér értesíté a törvényhatóságokat, hogy a hadserg és hadtengerészet állománybeli katonarvo-rsok, katonai gyógyászati hivatalnokok, katonai orvosi növendékek és gyógyszerész segédek idegen hadsergnek s külföldi csatárokén sem az említett minőségükben, sem pedig mint ma-gán egyének szolgálatára nem vállalkozhat-nak; azonban megengedtetik, hogy mint magán egyének segélyegyleteknél alkalmaztatást fogad-hassanak el.

Piaczi alsó és felső árak 1877. ápril 3-án: 1 hektoliter buza 8.14—9.76 kr., 1 hek-tol. kétszeres 7.66—7.98 kr., 1 hektol. rozs 6.36—6.68 kr., 1 hektol. árpa 3.74—4.06 kr., 1 hektol. zab 3.02—3.34 kr., 1 hektol. tengeri 4.56—4.88 kr., 1 hektol. köles 4.88—5.22 kr., 1 hektol. köleskása 8.13 kr., 1 zsák burgonya 1.80 kr., 100 kőlo szalonna 54, 56, 58 forint, 100 kőlo hárj 60, 62, 64 frt.

5 városi közigazg. bizottság megha-gyása folytán egy nagyobb szabású munkalato-t végzett be a kapitányi hivatal: a város összes belső és külső területén létező 6—15 éves tanköteles gyermekek felekezetenkénti összeír-asát. Az idevonatkozó összes munkalato-k az

illető helyre beterjesztettek, melyekből néhány érdekes adatot mi is közölni fogunk.

Pattiról sokféle udonság került köze-lebb a lapokba, melyek közül átveszünk a házasságáról szóló híreket, s ezek szerint a diva, már nem sokára egybe fog kelni Nikolini te-noristával, még pedig magyar területen, s már a közelebbi időkben megtörténik annyival is inkább, mert Párisban mind a kettőjük válópörében biztos kiliátás van a rájuk nézve kedvezőre. s annak kihirdetése után azonnal Magyarországra, — illetoleg Erdélybe utaznak, s mind a ketten átérnek az unitárius hitre, hogy frigyokra áldást adjon az egyház is. Nem érdektelen tudni azt sem, hogy a Faust mostani előadása alkalmával honnan illetoleg mból származott az a nagy virágzár, a minót a népszínház eddig bizonyosan nem, de még tán a jövőben is csak bajosan fog látni! A pesti uri kaszinó néhány tagja ugyanis díszlakomát akart rendezni Patti tiszteleére, s bár igen tekintélyes összeg gyűlt be a költsé-gek fedezésére, mind a mellett is el lett az halasztva, miután a diva azon kijelentést tette, hogy mostani helyzete az illyentől visszavonulni kényteleníti őt. A gavalér urak aztán a be-gyűlt összegből rendeztek a nagy virágzár, mely a nagy művésznőt, mint Margarettát egész előzónlé!

Az új állatmáza a római kath. temető mellett épített helyisége a közelebbi napok-ban már beállítottat s a mérések most ezen folynak. „A barány” külső korcsma melletti régibb mázsiót pedig szétbontották.

Ruha vásárlás ürügye alatt a mult szombatban egy helybeli lakos Szallár F. szá-ból üzletébe betérvén — mig ez ott a ruhákat elő-balgatta — addig kék nő is beállított, de ezek csakhamar távoztak. Csak akkor vette az ille-tő észre, hogy az előszedett ruhák közül egy darab hiányzik, s mely a vásárolni akaró férfi s a vele mindenesetre egyetértő nők révén tört el. Mind tárom vádított a kir. ügyész-ség nek átadatott.

Holnap Sz. Prielle Kornélia fellépetül „A kis értés” című színmű fog adani. Felhívjuk rá a közfigyelmet.

A „Debreczen” lap tegnapi számában reánk vonatkozó udonságra helyszűke miatt ma nem válaszolhatunk. Legyen nyugton a t. collega, nem fogunk adós maradni a válaszal.

Törökország „Salamonja.” E névvel nevezik a török parlament elnökeit Vefik ef-fendit, ki egyike a legerdekeseb egyéniségek-nek. Művelt, tudományos képzettségű állam-férő, ki különösen az igazságszolgáltatás me-rején szerzett érdemeinél fogva nyerte meg a Salamon nevet. Egy adoma híven jellemzi e tekintetben őt. Egy török lóhaton ment nyul-vadászatra ki, s lova elragadván, leveté lovag-ját, de ennek lába a gyermekben maradt s a ló így száguldozt vele tova, — mit meglátván egy örmény, lölette a lovat, csakhogy török szomszédja életét megmentse, miért aztán ez csupa háladatosságok bepanaszoló ő Vefik efferendinek. Vefik maga elé idézte az örményt, s megkérde tőle, hogy csakugyan lölette a

török lovat, és midőn ez bevalotta a tény, 50 lírány kártérítésre büntette őt. De a per nem végződött itt be, mert az igazságszo-bíró a törököt is magához rendelt, kit, midőn előtte bevallá, hogy az örmény lovának lela-vése által életét menté meg, husz ezer piasz-ter fizetésre ítélte el, mit a töröknek minden jajtás és tiltakozás dacára is fizetni kellett. Vefik efferendia a brüsseli fősöpököt lánccza verve ki-sértette a fővárosba simónia miatt, s Kabuli pasát pedig megvesztegetés miatt rázására e szerencsében, s természetes, hogy az illy igaz-ságszolgáltatást nem a legjobb szírvél vették Abdul Aziz alatt, s egy kis levegőváltoztatás végett Londonba expedáltak őt. — Mint a parlament elnöke példányoszerű egyéniség, — kit a képviselők ép úgy tekintenek, mint egy profétát. — Érdekes az is, hogy minden kimondott szót jelekkel szokott magyarázni, így ha a kamara felszólalásról beszél, egy kis darab papirt ketté szakít, s darabjait szét fuja. Ha valamelyik képviselő tetszése szerint beszél, jókaratulg rázza a fejét, s ugyancsak hangoztatja „Ewelt, ewelt!” (jó helyes); ha pedig nincs a beszélővel egy véleményben, akkor balszemére csipteti monokliját s megzár-olja a szonokot.

„Vasárnap ujság” 1877. évi 13-ik száma a következő tartalommal jelent meg: „A nagybét Romában” (kilencz képpel u. m. 1. Szent-Péter ércszobra, 2. keresztet vivő püspök, 3. a pápa gestoralis széke, 4. bihori-nok a hármaskoronával, 5. a pápa trónterme, 6. a pápa legyező horozói, 7. husvétü verek-lők, 8. a nagybét bibocsinát, 9. szerzetesek a Vatikán várótermében). — Föltámadnak a halottak. — Koltményi Bartók Lajosót Dérné naplójából. II. — Adriai képek: A tenger szí-nén. — Herman Ottótól. — Servadaz Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át. Verno legujabb regénye (2 képpel). — Utitáskám-ból: I. A szent-benedeki várkastély* (képpel). Jókai Mórtól. — „A Patti-láz”. Karezolat Janius Brutustól. — „A husvétü piros tojások”. Rónászekitől. — Kossuth arczképeiről. — Irodalom és művészet. Közintezetek, egyletek; egyház és iskola, stb. rendez rovatok. — A „Vasárnap ujság” előfizetési ára negyvedre 2 frt. a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt.

Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

Értesítés.

Eredeti Singer varrógépek

családok és iparosok számára, mint az elim-mer legjobb varrógép alólírttal mindenkor raktáron találatnak tökéletes betanítás mel-lett részlelfizetésre is kaphatók. Mindentel, más fajta varrógépek beese-riktének eredeti Singer varrógépeket.

tisztelettel Holvay Gyula varrógépek főraktára.

H I R D E T E S E K.

BLAU LIPÓT és FIAI. ékszerárusok Budapestról (Dorothyautca 6. sz. Wurm udvar.) Fiók-üzlete Debreczenben ajánlják dűsan felszerelt arany-, ezüst-, drágakő és ÓRA-RAKTÁRUKAT, Brillant, gyémánt, karpereczek, mellűtűk és fűlbevalók, gombokból s solitair és rózs-gyémánt-gyűrűkből. Különösen ajánlják: fűlbevalók, lánczok s gyűrűkből stb. álló legujabb s legszebb választékukat, továbbá ajánlják jól szabályozott Cylinder és Anker genfi óráikat hölgyek és urak számára. Minden tárgy törvényes próbával van ellátva. Ajánlják iléles ezüst áruikat, mint: csészeket, tálcákat, mosdókat, karos és egyes gyer-tyartartókat, czukortartókat s dobozokat, asztaléke-ket, kávézó és thea-készleteket, evő s csemegéző szereket 1, 6, 12 s több személyre. Egyszersmind ezen szakmába vágó minden czikkeket a legjobb áron megvesznek s becserelenek. (71) 36—56. fűpiacz, Nanássy ház alatt.

Arverési hirdetés. A t. városi tanács 2449. sz. a. kelt határozata folytán közönséges tétetik: hogy a piactuczai 2141. sorszámú, ugynevezett Baranyi-féle ház, ondódi külső földje után, a város — mint tulajdonos részére kiosztott 17 2247. számú osz. hold bellegölő föld — mely az acsádi út közelében fekszik, s igen jó minősé-gű s kuttal el van látva, 3 vagy 6 évre le-gelőnek vagy kaszállónak, szükség esetében szántással használatra is, folyó évi ápril hó 5-kén d. e. 9 órakor a városház nagy tanács-teremben tartandó közönséges árverés útján haszonbérbe fog kiadatni, s arra a bérleni kívánók azon hozzáadással hivatnak meg, hogy a feltételeket a számvevő hivatalnál megtekint-letik. Kelt Debreczen sz. k. város tanácsának 1877. márcz. 28-án tartott üléséből. (251) 4—4 Barcsay István, tanácsnok.

Dr. Miller mohnövénynedve a legbiztosabb gyógyulást eszközöl és több évi sikert biztosít minden mell és tüdő betegségnél. Eredeti tégely felölttek és gyermekek számára. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. Dr. Miller vegytanilag elemezett balzsama görcsökben rövid idő alatt megszüntet minden gyomor fájdalmat, gyomor, mell és szivgörcsöket. Bizonyítványok rendelkezésre állanak. Egy egész üveg ára 1 frt 50 kr., egy fél üveg 80 kr. a haszná-lati utasítással. Debreczenben kapható STENGZINGER KÁROLY fűszerkereskedőnél. Miskolczon Csáthy Szabó gyógyszerésznél. Egerben Schuttgag gyógyszerész, Kassán K. Wadraschek és Günsfeld gyógy-szerész, Aradon Tones A. és társa, Szegeden Batarin Gaszner ur (76) 9—12 kis lottó üzletében.

A debreczeni terménycsarnok a folyó évi ápril hó 15-kén d. e. 10 órakor Széchenyiuczai saját helyiségében rendes közgyűlést tart, mire az egylet tagjai ezennel meghivatnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Választmányi jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Elnök, alelnök, 18 választmányi tag és számvizsgálók megvá-lasztása. 4. Netáni indítványok. A választmány. (256) 1—1 Laptulajdonos Molnár György.

II. árverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a debreczeni takarékpénztár Ötvös Bálint elleni végrehajtási ügyében lefoglalt, a debreczeni 2044. sz. tkjében jegyzett 1313. sz. háznak 1600 frotra becsült fele része az 1877. évi április hó 24-ik napján d. u. 3 órakor mint második határidőben, — a tvszék árverési ter-mében végrehajtó Török Péter által megtar-tandó nyilvános árverésen következő feltéle-tek alatt eladatni fog, u. m.: 1. Kiküldési ár a fenti becscr; azonban ezen II-dik árverésen a fent körülírt ingatlan becsáron alól is el fog adani. 2. Árverezni kívánók tartoznak az ingat-lan becsárának 10%-a vagyis 160 frotot készpénzben, vagy ovadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni. 3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az árveréstől számítandó 1, 2, 3 hónap alatt, 6% kamatokkal együtt, ezen kir. tvszéknel lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-számíttatni. A feltételek többi része a kiküldött vég-rehajtónál megudtható. A debreczeni kir. tvszék mint telek-könyvi hatóság 1877. évi márczius hó 29-ik napján. Becske Lajos, Ferenccy Lajos, h. elnök. (255) 1—3 h. jegyző.

Eladó ház. A néhai Riedl Ignác z hagyatékához tartozó Szentannautca 2539. szám alatti ház külső ondódi földjével s a b a d k é z b ő l e l a d o z o n megjegyzéssel, hogy az adásvéves megtörténte után a szerződés megkö-tése pár nap alatt kieszközölhető. Tartama: Beltelek 418 □ öl, három rendbeli lakosztály, kocszin, istálló, göré stb. ondódi földje 9 catastrális hold, 690 □ öl, tanyaépület rajta. Értekezhetni iránta ugyanezen háznál — Kis Orbán Imre végrendeleti végrehajtó ural. (246) 4—6

Hirdetés. Kiscsapó-utczán 791. szám alatti, ugy a piac mint a főiskolához közel eső háznál, több szobából álló s ezelőtt két évvel újból épített utczai díszes uri-

Ugy látsz mindig a rég azon traditiók fél század elő kegyetlenül e egész világ elő Hungari hocivocant „A magy s ezt nevezik! Fajdalom nem csak nev „gátnak.” Mert ezen tolván van. Mit csinál említt szaka. G á t o t. gátó. Miből? — Hanem a szivó és azt á mányból. — várog soha. ap d el. Mely járás mellett száraz időben a szekerek s alig szétüpori. Mi az utos zában megmót vizet távolítsu Van-e a y sebben hordoz deinken elvont dón azok kiva S miért? — Azért, m birni jószágot nem olly szilár S mi által. Az által, a vizet, részim részim elpároló És pedig fe nny hamar ki járhatókká vál lapályos, habár vonuló csak kotmányoknu nyírbán leszne esők után azon Miért nem geink a ternés

A „Debrecze Ö té Vig té Elérték a t tództak. — A do folyton feloldat á gint baj talána k kilncset, és lass korgott, még táz zett be. Bent ne semmi hang; — lépett, semmi .. sehöl semmi! „János, kiál érttetted? — Igenis, nev sonlóan belépett. itt valóban senki sines. Valóban sen